

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Vzdělávací program

RESTART – Efektivní využití ICT ve výuce německého jazyka

Akreditace – MSMT 27309/2012-25-495 platí do 9.7.2015

Anotace

Kurz je zaměřen na funkční využití ICT ve výuce německého jazyka na základních a středních školách. Účastníci kurzu se seznámí s výukovým softwarem, který můžou v hodinách německého jazyka využít. Získají přehled o dostupných výukových programech, získají dovednost vhodně tyto programy zařazovat do vyučovacích hodin i dovednost vést žáky k funkčnímu využívání internetu při osvojování cizího jazyka. Seznámí se s různými typy informačních zdrojů na Internetu, které se dají využít pro výuku německého jazyka. Získají zkušenosti pro přípravu vlastních hodin německého jazyka s využitím ICT.

Cílová skupina

Pedagogičtí pracovníci škol

Vzdělávací cíl

Cílem kurzu je rozvíjení kompetencí učitelů využitím informačních a komunikačních technologií ve výuce na ZŠ a SŠ s vazbou na další obory vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace - Německý jazyk.

Absolvent vzdělávacího programu:

- osvojuje si dovednosti práce se specifickými typy software a hardware,
- seznamuje se s metodami a začleněním software a hardware do přípravy, realizace a hodnocení výuky německého jazyka,
- získává přehled o dostupných výukových programech,
- získává dovednost k vedení žáků k funkčnímu využití Internetu a osvojení si cizího jazyka,
- získává zkušenost pro přípravu vlastních hodin s využitím ICT.

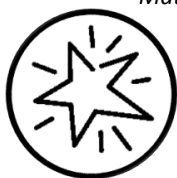
Vyhodnocení akce

Účastníci kurzu diskutují pod vedením lektora možnost začlenění jednotlivých ICT nástrojů do výuky, kriticky hodnotí jejich edukační dopad. Účastníci zpracují úkol a vyplní evaluační dotazník.

Technické zabezpečení akce

Lektor bude mít k dispozici dataprojektor nebo projekční dotykovou obrazovku, připojení k internetu, PC učebnu s učitelským NTB/PC a NTB/PC dle počtu účastníků. Učebna může být variantně vybavena interaktivní tabulí nebo jde o jazykovou laboratoř.

*Materiál je publikován pod licencí Creative Commons - Uveďte autora-Neužívejte komerčně-Nezasahujte do díla 3.0 Česko
Výukový materiál pro projekt RESTART, reg. č. CZ.1.07/1.3.00/51.0004*

Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum Nový Jičín,
příspěvková organizace, Štefánikova 7/826, 741 11 Nový Jičín, IČO 62330403, DIČ CZ62330403

Metodické poznámky k programu

Účastníci kurzu se seznámí s výukovým softwarem, který můžou v hodinách německého jazyka využít. Získají přehled o dostupných výukových programech, získají dovednost vhodně tyto programy zařazovat do vyučovacích hodin i dovednost vést žáky k funkčnímu využívání internetu při osvojování cizího jazyka.

Forma – prezenční - pracovní dílna, hodinová dotace 24 h (20 h prezenčně + 4 h e-learning).

Přehled témat prezenční části výuky (20 h)

1. blok - Využití počítačů v předmětu německý jazyk - 4 h

využití počítačů ve škole, nastavení jazyka, německá klávesnice, vyhledávání na Internetu, slovníky na internetu

Seznámení s náplní kurzu

1. blok - Využití počítačů v předmětu německý jazyk - 4 h
využití počítačů ve škole, nastavení jazyka, německá klávesnice, vyhledávání na Internetu, slovníky na Internetu
2. blok - Literatura a média ve výuce - 4 h
literatura a mediální texty ve výuce
3. blok - Online gramatické činnosti v elektronických podstatách - 4 h
online gramatické činnosti v elektronických podstatách
4. blok - Využití programů a projektů on-line - 4 h
výukové programy a projekty on-line
5. blok - Výukové gramatické výtisky ICT - 4 h
výukové gramatické výtisky ICT
6. blok - Využití programů a projektů on-line - 4 h
výukové gramatické výtisky ICT

Účastníci jsou předem informováni ve vstupní informaci před kurzem o požadavku, aby měli zřízení přístup, který bude umožňovat přihlášení do Office 365 a Google – tento požadavek účastník zpravidla předává správci školní sítě. Na kurz přichází s účtem Microsoft a Google.

Pro získání účtu Microsoft jsou účastníkům nabídnuty 3 možnosti:

- připojení k existujícímu účtu Microsoft např. z jiné služby Microsoft - Xbox, Hotmail, Outlook.com, Skype; kde účet Microsoft je e-mailová adresa sloužící pro přihlášení k uvedeným službám
- registrace nového účtu Microsoft pomocí nejčastěji používané e-mailové adresy např. Gmail.
- získání nové e-mailové adresy umožňuje např. @outlook.com, @outlook.cz, @hotmail.com.

Pro získání účtu Google jsou účastníkům nabídnuty 2 možnosti:

- registrace nového účtu Google, přihlašování pomocí e-mailové adresy gmail.com
- registrace nového účtu Google, přihlašování pomocí v současné době používané e-mailové adresy @mojedomena.cz, @domenaskoly.cz apod.

1. Využití počítačů v předmětu německý jazyk

O využití počítačů ve škole
Onastavení jazyka, německá klávesnice

Lektor zahájí tento kurz diskusí o ICT nástrojích, které mají aktuálně účastníci sebou (typicky to může být chytrý telefon, NTB, tablet, iPad, chromebook apod.) Pro podporu výuky lektor zdůrazní, že je nutné využívat tam kde to lze „nadplatformní“ řešení, např. přístup k aplikaci pomocí webového prohlížeče. Obdobné vybavení jako účastníci kurzu mívají dnes žáci ve třídě a proto musíme brát v úvahu, pokud bychom chtěli jejich potenciál zapojit (koncept BYOD).

Následně lektor zaměří pozornost účastníků na vybavení učebny a sumarizují společně, jak je vybavena ICT. Uvádějí NTB/PC, dataprojektor resp. projekční dotykovou obrazovku, interaktivní tabuli, popř. ovládací zařízení jazykové laboratoře, apod. U jednotlivých nástrojů diskutují, zda podporují individuální výuku nebo spíše směřují k frontální výuce, resp. kde může učitel svou činností aktivizovat žáka a udržet jeho pozornost (např. jazyková laboratoř podporuje individuální práci žáka, pouhé promítání obrazu nebo interaktivní tabule pouze ve funkci tabule znamená frontální výuku apod.)

Při výkladu dospěje skupina k závěru, že učebna je vybavena hw a sw prostředky, ale bez smysluplného zasazení do výuky učitelem nemá ICT zásadní aktivizační význam. Jeho prostá přítomnost ve třídě nestačí. Proto se dále budou zabývat postupy jak ICT nástroje efektivně zapojit, získají dovednosti, jak si inspirativní digitální učební materiály vyhledat nebo vytvořit. Viz také článek <http://spomocnik.rvp.cz/clanek/19539/POHADKA-O-TECHNOLOGICKE-REFORME-SKOLSTVI.html>

Při používání němčiny na počítači řeší lektor s uživateli zejména nastavení německé klávesnice, zde jim zobrazí návod na <http://www.ceskaklavesnice.cz/zmenit-nyni>, pomocí kterého lze změnu provést na všech dostupných platformách zařízení popř. popis klávesnic pro různé jazyky na http://www.gigacomputer.cz/tpl/usermanual/file_520a3feabad75.pdf Účastníci si opakovaně nacvičují přepínání mezi rozložením kláves ČJ/NJ, vyzkouší klávesové zkratky a naučí se pojmenovat speciální klávesy (např. zavináč).

1. Využití počítačů v předmětu německý jazyk

O vyhledávání na internetu, slovníky na internetu

Než lektor přejde ke specializovaným zdrojům v němčině a o němčině, představí účastníkům 4 významné portály, ze kterých mohou čerpat hotové výukové materiály. Portál komerční organizace www.dumy.cz, na kterém je soustředěno víc než 100 tis. materiálů různého charakteru. Vkládané materiály zde dostávají hodnocení odborníka a veřejnosti. Jejich třídění je dle stupně vzdělávání, dle typu, dle operačního systému. Účastníci si vyzkouší vyhledávání pomocí fulltextu. V závěru je lektor upozorní ještě na možnost využití eKnih, které jsou zde také k dispozici. Z pohledu ČR se jedná asi o nejobsáhlejší databázi digitálních učebních materiálů.

Další portál je v gesci MŠMT, shromažďuje výstupy Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. Účastníci si opět vyzkoušejí vyhledávání dle zaměření, tématu, druhu produktu, hodnocení uživateli. Lektor závěrem upozorní na licenci CC, pod kterou jsou výstupy OPVK publikovány.

Z hlediska validity zdrojů jsou jim doporučeny materiály publikované na dum.rvp.cz, které procházejí jistou mírou ověření informací (na portálu se počet materiálů blíží 10 tis.). Následně jsou na portálu podrobeny veřejné diskusi a připomínkám, autoři tak mohou neprodleně provést úpravy či doplnění informací. Prohledávání materiálů už vyžaduje jistou trpělivost, účastníci si zvolí ze struktury RVP, následně vzdělávací oblast, tematický okru a nakonec očekávaný výstup. Následně si zobrazí výsledek (pokud vyhovuje požadavku). Lektor komentuje výsledky hledání (typ souboru je zpravidla text, tabulka, prezentace), upozorní na možnost filtrovat navíc materiály pro žáky s SVP.

Lektor účastníkům ještě představuje www.veskole.cz, kde se soustřeďují výukové materiály pro interaktivní tabule, zejména SmartBoard (v současné době obsahuje cca 30 tis. takových materiálů, také videa a články k využití ICT ve výuce). Pro vyhledávání zde účastníci vyzkoušejí filtrování podle stupně vzdělávání, předmětu, typu souboru nebo části názvu. Validita vkládaných materiálů je garantována jejich autory.

Nyní se lektor zaměří již na zdroje k výuce německého jazyka. Postupně představuje portály a s účastníky si ověřují jejich možnosti a diskutují využití ve výuce.

Rozcestníky a vyhledávání v němčině:

- <http://www.ub.uni-konstanz.de/serviceangebote/suchmaschinen.html>
- <http://www.aol.de/>
- www.google.de

Slovníky:

- <http://slovník.seznam.cz/cz-de/>
- <http://prekladacvetonline.cz/nemecko-cesky-prekladac/>
- <https://translate.google.cz/>
- <http://prekladac.net/>
- <http://www.muiprekladac.cz/>
- <http://www.nemcina-on-line.cz/nemecky-rozcestnik/studium-a-vyuka-nemciny/nemecky-slovník/>
- <http://www.canoo.net/> (jednojazyčný slovník němčiny a gramatiky)
- <http://www.dwds.de/> (digitální slovník německého jazyka)
- <http://wortschatz.uni-leipzig.de/> (portál německé slovní zásoby)

- <http://www.dict.cc/> (orientační kontext a správnou vazbu)
- <http://dict.leo.org/> (možnost učení slovíček)
- www.redensarten-index.de (slovní spojení, idiomy, rčení)

odborné germanistické instituce na Internetu

1. Využití počítačů v předmětu německý jazyk

Odborné germanistické instituce na internetu

V této části lektor účastníkům předloží portály institucí a podpůrných programů pro učitele němčiny k individuální práci účastníků a k jejich posouzení vhodnosti využití ve své výuce (lze zahrnout do e-learningové části kurzu).

Instituce a organizace:

- Goethe Institut <https://www.goethe.de/de/index.html>
- Různé instituce, cizinci v Německu <http://www.magazine-deutschland.de/>
- Rozhlasové stanice, kurzy němčiny, aktuality <http://www.deutsche-welle.de>
- Österreich Institut Brno <https://www.bruno.oesterreichinstitut.cz>
- Obchodní němčina <http://www.iik-duesseldorf.de/>
- Poradna pro správné psaní a jiné aktivity pro učitele i žáky <http://www.duden.de/>

Stipendijní programy v německy hovořících zemích:

- Mezinárodní společnost učitelů němčiny <http://www.idvnetz.org/>
- Výměna studentů, studium v Německu
  - o <http://www.daad.de/de/index.html>
  - o <http://www.iik-duesseldorf.de/infos/foerderung/stipendien-2015.php>
  - o <http://www.kmk-pad.org/programme/schulen-partner-der-zukunft.html>

2. blok - Literatura a realie na Internetu - 4 h

literatura a literární texty na Internetu

2. Literatura a realie na Internetu

O literaturu a literární texty na internetu

Tato část kurzu je zaměřena na prozkoumávání zdrojů informací, účastníci pracují buď individuálně nebo ve dvojicích, o výsledku své činnosti referují zbytku skupiny. Tj. hodnotí přehlednost webu, dohledatelnost informace, kvalitu informací, vlastníka webu (např. státní instituce apod.)

Literatura všeobecně

- www.perlentaucher.de
- <http://gutenberg.spiegel.de/>

Poezie

- www.staff.uni-mainz.de/pommeren/Gedichte/
- www.gedichte.xbib.de
- www.gedichte.vu

Próza, drama

- <http://www.literaturwelt.com/epochen.html>
- www.xlibris.de
- <http://germanstories.vcu.edu/>

Poslechový materiál

- <http://www.deutsch-perfekt.com/audio>
- <http://www.vorleser.net/>
- <http://www.legakids.net/>

Televize a rozhlas

- www.ard.de
- <http://orf.at/>
- <http://www.srf.ch/>

Pro děti a mládež

- www.legakids.net
- www.fragFINN.de
- www.vorleser.net

Knihovny

- <http://www1.ids-mannheim.de/bibliothek/>
- <http://www.spiegel.de/suche/index.html?suchbegriff=bibliothek>
- <http://german.ff.cuni.cz/page/knihovna-ugs?is=ger>

Zdroje jsou seříděny dle témat a lektor motivuje účastníky k pátrání po dalších vhodných portálech a sdílení ve společné knihovničce odkazů pro výuku. Účastník doplní min. 2 další zdroje do sdíleného přehledu k libovolnému tématu.

reálie na Internetu

2. Literatura a reálie na Internetu

O reálii na internetu

Další část má obdobný průběh s tím, že lektor spolu s účastníky prozkoumává zdroje informací, se skupinou hodnotí obsah webu, jeho přehlednost, kvalitu informací, jejich validitu:

- <http://derweg.org/laender/gesamt/index.html>
- <https://www.deutsch-portal.com/Landeskunde.htm>
- http://www.xtec.cat/~jmoren48/test_landeskunde/test_landeskunde2.htm
- www.myczechrepublic.com
- <http://www.learnline.schulministerium.nrw.de/>
- <http://www.nj.cz/infozezemi.html>

Zdroje skupina seřídí podle významných témat, ke kterým shromažďují informace a lektor motivuje účastníky k pátrání po dalších vhodných portálech a sdílení ve společné knihovničce odkazů pro výuku.

3. blok - Odborné germanistické časopisy v elektronické podobě - 4 h

odborné germanistické časopisy v elektronické podobě

3. Odborné germanistické časopisy v elektronické podobě

INVESTICE
DO KVALITY
Vzdělávání

Odborné germanistické časopisy v elektronické
podobě

Tuto část kurzu zahájí lektor představením posledního zdroje odkazů, a to na noviny a časopisy, které lektor spolu s účastníky prozkoumává, se skupinou hodnotí jejich přehlednost, kvalitu informací, aktuálnost:

Časopisy

http://www.ub.fu-berlin.de/service_neu/internetquellen/fachinformation/germanistik/zeitschriften/

<http://www.germanistik-im-netz.de/zeitschriften.html>

<http://www.kisc.meiji.ac.jp/~mmadel/recherche/zeitschriften.html>

<http://www.nj.cz/mediacasop.html>

Noviny

www.derstandard.at

www.wienerzeitung.at

www.sueddeutsche.de

www.taz.de

www.tagblatt.ch

Zdroje skupina doplní o další vhodné portály a sdílí ve společné knihovničce odkazů pro výuku.

software pro práci s textem a tvorbu učebních materiálů

3. Odborné germanistické časopisy v elektronické podobě

INVESTICE
DO KVALITY
Vzdělávání

Osoftware pro práci s textem a tvorbu učebních
materiálů pro desktop

Lektor zahájí tuto část výkladu s uvedením standardních desktopových kancelářských aplikací, které se v českých školách typicky vyskytují Microsoft Office a Libre Office a zjišťuje u účastníků, kterou z nich využívají pro svou práci. Následně se účastníci ve stručném vstupu seznámí s prostředím obou řešení a jsou lektorem vedeni ke zhodnocení významné podobnosti ovládání a nabídky funkcionalit.

Pro Microsoft Office upozorňuje lektor na nutnost nákupu licence. Lektor dává k dispozici nástroje, které jsou pro práci poskytovány Microsoft zdarma a mohou také dobře sloužit pro méně složitou práci na počítači:

- Aplikace Malování umožňuje jednoduché kreslení, vybarvování, úpravy obrázků vytvořených v běžných grafických editorech (PNG, JPG, BMP, GIF) a např. přidat texty a popisy do existujících obrázků.
- Aplikace Výstřižky umožní účastníkům vytvořit snímek předem určené části obrazovky (volný tvar, obdélník, okno, celooobrazovkový) a využít např. při tvorbě návodu pro žáky.
- Aplikace Záznam zvuku umožňuje rychlé vytváření zvukových komentářů ukládaných ve formátu WMA. Takto lze např. připravit komentář do prezentace, k videu a následně oba zdroje propojit.

Lektor v této části funguje jako poradce, je k dispozici pro individuální dotazy účastníků, doporučuje vhodné formáty, typy souborů, radí s aplikováním do výuky apod.

Jako velké riziko při vlastní tvorbě je účastníkům předloženo nedodržování AZ ve škole spojené např. z čerpání informací, obrázků a videí z internetu, a to vč. možných finančních sankcí. S účastníky je probrán výčet u majetkových práv – „Právo dílo užit“ a doba trvání majetkových práv. Detailně je účastníkům představena část zákona věnovanou § 30 „Volná užití a zákonné licence“ a v čem úloha edukace školy vůči „běžnému použití“ žáky a učiteli mimo školu.

Volné užití je možné, pokud je pro:

- osobní potřebu (zdůraznit, že toto neplatí např. pro pořízení záznamu audiovizuálního díla při jeho provozování ze záznamu nebo jeho přenosu)
- dočasné vyrobení kopie autorského díla při předvádění počítače apod. zákazníkovi při prodeji
- kopírování tiskového díla (s výjimkou partitury hudebního díla) v copycentru apod.

Účastníkům je představen další informační zdroj - Vybrané otázky autorského práva pro potřeby škol http://clanky.rvp.cz/wp-content/upload/prilohy/11387/vybrane_otazky_autorskeho_prava_pro_potreby skol.pdf

Kontrolními otázkami lektora je ověřeno u účastníků rozlišení situací, kdy se jedná o volné užití díla ve škole. V této fázi výkladu je vhodné představit licenci, která umožňuje bezplatné využití díla pod licencí Creative Commons s licenčními prvky (charakteristické prvky této licence stanovil poskytovatel a jsou vyjádřeny v jejím označení, např.: „Uveďte autora“, „Neužívejte komerčně“ a „Zachovejte licenci“).

Na příkladu portálu autori.rvp.cz seznamuje lektor účastníky se způsobem bibliografických citací děl (tištěná média, elektronické dokumenty). A ověří zvládnutí konstrukce citace a provede nácvik použití nástrojů pro tvorbu citací (MS Word – „Vložit citaci“, www.citace.com). Tuto dovednost by měli účastníci systematicky aplikovat do své výuky.

3. Odborné germanistické časopisy v elektronické podobě

INVESTICE
DO KVALITY
VZDĚLÁVÁNÍ

Software pro práci s textem a tvorbu učebních
materiálů online

Lektor navazuje v tématu textových editorů představením aplikace Office Online a upozorní i na možnost přepnutí jazyka do němčiny. Nástroj uvádí jako vhodný pro tvorbu dokumentů, tabulek, prezentací. Lektor provede rychlou ukázkou (vhodné je vytvořit online dokument a sdílet revize od účastníků kurzu). V této části kurzu využije lektor uživatelské účty účastníků a pokračují společně:

- Office Online zahrnuje generování souborů typu dokument, tabulka, prezentace, sdílený poznámkový blok...
  - o Možné aktivity pro účastníky - tvorba různých typů souborů, vyzkoušet množství nástrojů, které v nich mají k dispozici, ukládat do složky na OneDrive.

Lektor představí účastníkům online úložiště OneDrive a účastníci získávají praktickou zkušenost jako východisko pro svou výuku a týmovou spolupráci pedagogického sboru/třídy. Pro svou další práci ve škole dostávají adresu pro registraci školy do služby Office 365 pro školy, která je školám poskytována zdarma <https://products.office.com/cs-cz/academic/office-365-education-plan>

Účastníkům je vysvětlena bezpečnost služby, garantovaná dostupnost služby (SLA) a šifrováním dat při jejich přenosu na OneDrive. Dále jim je ke službě uvedeno:

- Disk OneDrive (uvést výhodu přístupu ze školy i z domu, lze využít na mobilním zařízení, je možné ukládat různé typy souborů, jednotlivé soubory a složky lze sdílet s konkrétními spolupracovníky/žáky).
  - o Možné aktivity pro účastníky - vytvoření složky na disku, vytvoření dokumentu a jeho sdílení s účastníky pro získání návrhů na úpravy.

Lektor seznámí účastníky kurzu s informací, že pro školy je velikost disku OneDrive určena počtem účtů x 1 TB. Upozornit opět na základní omezení v tom, že je služba poskytována online. Vzhledem k častým dotazům ze strany správců školní sítě uvádí lokalizace datových center <https://products.office.com/cs-cz/business/office-365-trust-center-top-10-trust-tenets-cloud-security-and-privacy>

Všichni účastníci jsou vyzváni, aby do sdíleného poznámkového bloku přidali texty, obrázky, odkaz na internet apod. – učitel tak může poskytnout zpětnou vazbu pro žáky, doplnit vysvětlením své změny ve sdíleném dokumentu. Následně ve skupině diskutují edukační využití takového postupu ve třídě.

Jako další služba jsou účastníkům představeny Dokumenty Google, lektor opět předvede možnost zobrazení v němčině. Lektor provede rychlou ukázkou (vhodné je vytvořit online dotazník s tabulkou pro sběr odpovědí od účastníků kurzu).

- Dokumenty Google (uvést výhodu přístupu ze školy i z domu, lze využít na mobilním zařízení, je možné ukládat různé typy souborů, jednotlivé soubory a složky lze sdílet s konkrétními spolupracovníky/žáky, školní administrátor může určovat, s kým mohou uživatelé soubory

sdílet (globální oprávnění), přístup k souborům může udělit a odebrat kdykoliv vlastník, velmi důležitá je podpora formátu souborů.doc, .xls, .ppt a .pdf)

- Dokumenty Google zahrnují generování souborů typu dokument, tabulka, nákres, formulář, prezentace...
  - o Možné aktivity pro účastníky - tvorba min. 3 typů souborů, zkouší množství nástrojů, které v nich mají k dispozici, ukládají je do dříve připravené složky na Disku Google.

Všichni účastníci jsou vyzváni, aby do dokumentů přidali komentáře – učitele tak může poskytnout zpětnou vazbu pro žáky, doplnit vysvětlením své změny ve sdíleném dokumentu. Následně ve skupině diskutují edukační využití takového postupu ve třídě.

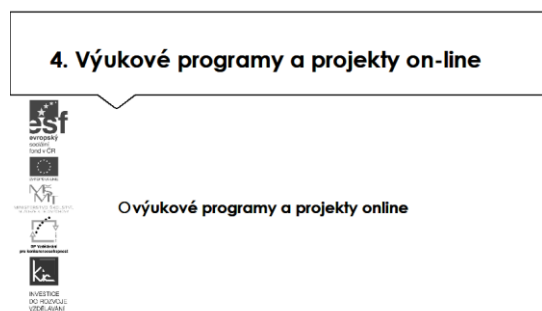
Výsledným poznatkem této části výkladu je prokázání, že:

- cloudové služby nejsou závislé na typu zařízení a OS, pokud běží online a přistupujeme k nim pomocí prohlížeče
- není rozhodující, v jakých online aplikacích pracujeme, důležité je vědět, v jakém formátu a typu souboru budeme chtít poskytovat výstup naší práce
- zpravidla jsou dostupné pro školy a domácí použití zdarma.

Toto má zásadní dopad na nové možnosti využití ICT ve výuce, účastníci kurzu mají v této chvíli již dostatek informací, doporučení a nástrojů pro aplikování do své výuky.

4. blok - Výukové programy a projekty on-line - 4 h

výukové programy a projekty on-line

Lektor v úvodu této části charakterizuje interaktivní výukové programy na CD ROM. Nejprve uvede jako jejich výhody okamžitý snadný přístup; dostupnost bez internetu; jednoduché používání; slovní zásoba, gramatika i poslech; zpětná vazba a oprava chyby. Z omezení pak uvádí zejména morální zastarávání, pro žáky nemotivující. Příkladem jmenuje výrobce:

- www.terasoft.cz
- www.pachner.cz
- <http://cz.1-easysoft.com/lingwa-slovni-zasoba/nemcina-slovicka.html>
- <http://m.zive.cz/nejlepsi-programy-pro-uceni-cizich-jazyku/a-162024/?textart=1>

Interaktivní učebnice charakterizuje lektor jako posun a přiblížení k přístupu žáků k informacím (dynamika, akce, změna) a s účastníky sdílí tyto nakladatelství :

- Klett <http://iklett.cz/catalogue.html?cat=14>
- Hueber <http://cz.hueber.de/>
- Fraus <http://flexibooks.cz/nemcina/c-949/>
- Polyglot <http://www.polyglot.cz/>

Jako nejvíce atraktivní pro žáky skupina účastníků charakterizuje interaktivní hry, lektor příkladově uvádí:

- Deutschwagentour <http://www.goethe.de/ins/pl/lp/prj/dwt/spi/deindex.htm>
- Lernabenteuer Deutsch <https://www.goethe.de/de/spr/ueb/mis.html>
- Geheimnis der Himmelscheibe <http://lernen.goethe.de/spiele/lernabenteuer/himmelsscheibe/en/>
- Die Stadt der Wörter <https://www.goethe.de/de/spr/ueb/led.html>

Ze sw nástrojů pro vlastní tvorbu ze např. v kombinaci s chytrým telefonem použít online nástroj Socrative, který umožňuje tvořit jednoduché testy, pracovat s vytvořenými testy a např. je sdílet, silný je ve zpracování výsledků a poskytování zpětné vazby žákům, více na <http://socrative.com/>

Následně lektor představí projekt firmy Microsoft Mystery Skype jako inovační nástroj na <https://education.microsoft.com/ConnectWithOthers/PlayMysterySkype> jde o další z aktivit, které výrazně podporují komunikaci. Umožňuje propojení žáků dvou tříd ze škol na různých místech světa, pokud se shodnou na stejném komunikačním jazyce (např. němčina). Žáci se pokládáním otázek snaží zjistit, kam přesně se dovolali (stát, město, typ školy...). Jedinou podmínkou pro bezplatnou účast v této aktivitě je zaregistrování učitele a přihlášení k účasti na Mystery Skype (zde uvádí svou dostupnost v čase a dny, místo, hledá vhodnou třídu pro spojení, připravuje pokyny pro svou třídu) a pro tento účel má k dispozici motivační video o průběhu. Toto video lektor účastníkům promítne viz <https://www.youtube.com/watch?v=OrV8KxSr5gA>, shrne základní pravidla aktivity (zdarma, nutná registrace, nutná příprava žáků).

Další variantou pro procvičení online komunikace v německém jazyce může být dlouhodobě českými školami využívané projektové prostředí TwinSpace, zde představí lektor projekt eTwinning a jeho služby, které v sobě integrují komunikační nástroje, zabezpečené online prostředí s možností ukládání a sdílení souborů. Ve společné databázi škol (zpravidla EU) se najdou partnerské školy, které chtějí spolupracovat a v tomto chráněném prostředí pracují. Lektor si udělá ve skupině rychlý průzkum povědomí o této službě a vzhledem k všeobecnému povědomí o projektu zcela postačí připomenout stránky projektu v ČR www.etwinning.cz a doporučit metodickou pomůcku dostupnou na http://files.eun.org/etwinning/cookbooks/CZ_cookbook.pdf

vytváření prezentací pro výuku
----

4. Výukové programy a projekty on-line

Ovytváření prezentací pro výuku

Vlastní tvorbu mohou účastníci obohatit online prezentacemi, pro tento účel se pod vedením lektora seznámí s jednou z uvedených aplikací a je jim nabídnuta jako nástroj pro zpracování úkolu (zadání úkolu je uvedeno na konci v části e-learning).

- Prezi, <https://www.youtube.com/watch?v=tmKV1Inpa28&list=PLBC8834CA5D728010>
- Sway <https://support.office.com/cs-cz/article/Za%C4%8D%C3%ADn%C3%A1me-se-Sway-2076c468-63f4-4a89-ae5f-424796714a8a>

Výhodou obou aplikací je, že jsou online, není třeba je přenášet na flash disk apod. Obě jsou intuitivní, pro tvorbu zajímavé prezentace (z hlediska zpracování) stačí minimum času, stěžejní je obsah resp. zajímavé fotografie (jejich příprava již může zabrat určitý čas).

Lektor doplňuje aktivizační prvky pro výuku o online nástroje, které žákům usnadní zapamatování pojmů:

- Anki jako sw vhodný pro výuku slovíček a frází cizích jazyků. Je založený na systému opakování na základě křivek zapomínání. Seznamy slovíček lze snadno doplňovat viz <http://ankisrs.net/>
- Quizlet v základní verzi bezplatný nástroj a nabízí obdobnou službu viz <https://quizlet.com/>

Z této části kurzu účastníci odchází se zadáním úkolu, znalostí několika nástrojů vhodných na jeho zpracování a obsáhnou knihovničkou zdrojů. S lektorem se dohodnou, že jejich úkoly budou prezentovány v další části kurzu a to celé skupině.

5. blok - Výuka gramatiky s využitím ICT - 4 h

výuka gramatiky s využitím ICT

5. Výuka gramatiky s využitím ICT

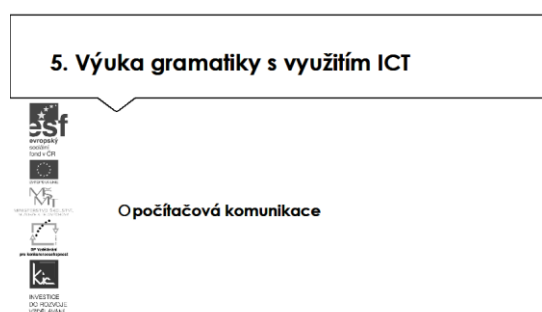
O výuka gramatiky s využitím ICT

Závěrečné setkání v kurzu zahájí lektor přehledem webů, kde lze dohledat německou gramatiku:

- <http://ucnk.ff.cuni.cz/intercorp/>
- <http://www.nj.cz/gramatika.html>
- www.nj.cz
- www.ralf-kinas.de
- <http://www.mein-deutschbuch.de/index.php?site=home>

Zdroje skupina doplní o další vhodné portály a sdílí ve společné knihovničce odkazů pro výuku.

počítačová komunikace, prezentace prací

Nyní lektor provede anketu mezi účastníky a zjišťuje, jakým způsobem jednotlivé školy řeší online komunikaci učitele a žáků. Následuje představení komunikačních služeb dvou různých firem, obojí jsou školám poskytovány zdarma.

Microsoft Office 365 Education – zde si za pomoci lektora účastníci vyzkouší aplikace:

- Pošta (uvést výhodu přístupu ze školy i z domu, lze využít na mobilním zařízení, službu je možné synchronizovat s Outlook lokální instalací v počítači, obsahuje filtrování spamu a virů)
  - o Možné aktivity pro účastníky - odeslání nového mailu, výběr adresáta nebo skupiny adresátů, k mailu připojí přílohu (např. formát PDF), upraví si vkládaný podpis, odpovídání na mailovou korespondenci, sledování vytváření vláken v komunikaci, třídění mailů do kategorií.
- Kalendář událostí a schůzek (možnost přístupu ze školy i z domu, lze využít na mobilním zařízení, službu, plánování schůzek lze vč. odesláním pozvánky)
  - o Možné aktivity pro účastníky - vytvoření nového kalendáře, sdílení tohoto kalendáře, zadání události, pozvání ostatních účastníků kurzu na schůzku.
- Skype je účastníkům předveden jako komunikační nástroj pro online komunikaci školy/třídy. Upozorní na možnost vyzkoušet s žáky Skype rozhovory s německy mluvícími školami <http://www.learn-german-online.net/>
  - o Možné aktivity pro účastníky – vytvoření online schůzky, vytvářet záznam přenosu do videoarchivu, zobrazení chatu v Skype s přehledem, kdo je online u počítače nebo dostupný pomocí chytrého telefonu.

Pro srovnání jsou tyto služby představeny v prostředí Google Apps for Education. Účastníkům jsou postupně spuštěny služby a vyzkouší si:

- Gmail (uvést výhodu přístupu ze školy i z domu, lze využít na mobilním zařízení, službu je možné synchronizovat s Outlook, obsahuje filtrování spamu a virů, školní administrátor může určovat, s kým mohou uživatelé (zde ve smyslu žáci) komunikovat prostřednictvím e-mailu)
  - o Možné aktivity pro účastníky - nácvik odeslání nového mailu, výběr adresáta nebo skupiny adresátů, k mailu připojí přílohu (např. formát PDF), upraví si vkládaný podpis, odpovídají na mailovou korespondenci, sledují vytváření vláken v komunikaci, maily štítkují.
- Kalendář Google (možnost přístupu ze školy i z domu, lze využít na mobilním zařízení, službu, plánování schůzek lze vč. odesláním pozvánky, zobrazit je možné několik vrstev kalendářů pro sladění pracovních a osobních činností, lze nastavit oprávnění přístupu do svého kalendáře, lze publikovat např. na webu školy)
  - o Možné aktivity pro účastníky - vytvoření nového kalendáře, sdílení tohoto kalendáře, zadání události, pozvání ostatních účastníků kurzu na schůzku.
- Google Hangouts je účastníkům předveden jako komunikační nástroj pro online komunikaci školy/třídy, jde o snadný způsob komunikace vč. přenosu obrazu, uvést výhodu přístupu ze školy i z domu, lze využít na mobilním zařízení, do 15 účastníků lze vytvářet záznam hovoru do videoarchivu, při zobrazení chatu v Gmailu je zobrazeno, kdo je online u počítače nebo dostupný pomocí chytrého telefonu).
  - o Možné aktivity pro účastníky - využití služby k online konzultaci, popřípadě pro další spolupráci skupiny při řešení problému apod.

Lektor motivuje účastníky k využití služby Skype resp. Google Hangouts k online konzultaci při zpracování úkolu, popřípadě pro další spolupráci skupiny při řešení problému apod.

Pro kolaborativní práci je možné využívat sociální sítě. Lektor udělá průzkum ve skupině, kdo z účastníků je používá ve výuce, resp. kdo je používá pro soukromé účely. Jako přehled nejvíce využívaných uvede:

- Facebook
- Lide.cz
- Spoluzaci.cz
- Libimseti.cz
- ASK.fm
- Snapchat
- Instagram
- Pinterest
- WhatsApp

Je důležité akceptovat skutečnost, že téměř všichni žáci účastníků mají účet na některé sociální síti. Proto by účastníci měli vědět, jak žáky naučit bezpečnému chování v tomto prostředí. Mohou porovnat vlastní zkušenost mezi účastníky kurzu, jak k tématu ve výuce přistupují. Ve výuce je doporučeno provést průzkum a sdílet zkušenosti žáků. Pro tento účel může využít celou řadu nástrojů, např.:

- <http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/socialni-sit>
- <https://www.youtube.com/watch?v=3QncEyELmTo>
- <http://www.saferinternet.cz/>
- <http://www.bezpecne-online.cz/projekt-bezpecne-online/slovník.html>
- <http://www.jaknainternet.cz/page/1185/rizika-socialnich-siti/>

Účastníci jsou upozorněni také na trestní odpovědnost, která z některých úkonů na sociální síti může vyplynout – publikování fotografií nezletilých, publikování fotografií bez souhlasu, publikování choullostivých snímků nebo videa dětí. Z legislativního rámce je tedy nutné upozornit na porušování Zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů a zákon č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti.

Analogicky k FB představí prostředí Edmodo coby sociální síť určenou pro komunikaci učitelů, žáků a rodičů, která organizací informací i designem velmi připomíná FB. Nabídne tento nástroj jako možné bezpečné prostředí pro spolupráci žáků na www.edmodo.com Upozorní, že se sídlo společnosti Edmodo nachází ve Spojených státech amerických, proto se vztahuje na použití služby zákon Child On-line Privacy Protection Act (pro uživatele mladší 13 let, potřebujete získat písemný souhlas zákonných zástupců dítěte).

Služby online LMS lektor doporučí zejména k možnosti lépe ohlídat informace, které jsou zde poskytovány než ve veřejné sociální síti. Ukázkou Google Classroom představí možnou alternativu prostředí LMS pro školu. Lektor využije cvičné prostředí KVIC a s účastníky projde konkrétní ukázky.

- Google Classroom (omezení služby pouze pro Google Apps pro vzdělávání, obsahuje bezplatnou sadu obsahující Gmail, Dokumenty a Disk, umožňuje přehlednou správu prací žáků a žáci mohou na stránce Úkoly sledovat, co se má kdy odevzdat, učitelé mohou poskytovat zpětnou vazbu a úkoly hodnotit).

Ve cvičném prostředí Google Classroom lektor zadá účastníkům cvičný úkol, dle pokynů je úkol účastníky zpracován a lektor jim poskytne zpětnou vazbu. Zpětnou vazbu účastníci sledují na stránce Úkoly. Lektor postupně předává roli učitele dalším účastníkům, každý z nich si takto vyzkouší základní schéma – zadání úkolu vč. doplňujících odkazů a informací – kontrola odevzdané práce – poskytnutí zpětné vazby - nabídka nástroje pro zlepšení (analogicky k modelu PDCA viz také <https://cs.wikipedia.org/wiki/PDCA>). Tato část kurzu je jedna ze stěžejních činností, při které účastníci pochopí edukační dopad použití tohoto nástroje ve své výuce. Z LMS lektor uvede Moodle 2.x, zde využije prostředí KVIC <http://moodle2.kvic.cz>.

Na základě představených nástrojů diskutuje s účastníky jaké jsou výhody ICT v individuálním přístupu (dostupné kdekoli a kdykoli, spojení s člověkem, který nemá možnost být fyzicky přítomen, jeho zapojení do spolupráce skupiny) a nevýhody (neosobní komunikace, nezbytnost internetu, závislost na technologiích).

5. Výuka gramatiky s využitím ICT

Oprezentace prací

V závěrečné části kurzu proběhne prezentace účastníků, kteří zpracovali úkol připravit si aplikaci pro výuku, zpracovat metodický postup, ve kterém popíše vybranou aplikaci, jak ji zařadí do výuky, jak aplikace toto téma obohatí, jaké nové postupy použití ICT ve výuce učitelé nebo žáci umožní (popis na konci e-learningové části) resp. vytvořili nový výukový materiál využitím představených nástrojů.

Lektor společně s celou skupinou hodnotí edukační přínos prezentovaného nástroje, poskytují účastníkovi další tipy a doporučení do výuky.

E-learningová část - 4 h

- Je tvořena sadami výukových materiálů k jednotlivým kapitolám doplněných kontrolními otázkami a krátkými ověřovacími úlohami.
- Účastníci zpracují ve spolupráci s lektorem závěrečný úkol, vytvoří metodický list a spolupracují průběžně.

E-learningová část

- Je tvořena sadami výukových materiálů k jednotlivým kapitolám doplněných kontrolními otázkami a krátkými ověřovacími úlohami.
- Účastníci zpracují ve spolupráci s lektorem závěrečný úkol, vytvoří metodický list a spolupracují průběžně.

Účastníkům jsou podrobně prezentovány jednotlivé části e-learningového prostředí kurzu. V souvislosti s tím je jim vysvětleno zadání samostatného úkolu - na základě kritického zhodnocení nabídky aplikací a digitálních učebních materiálů si účastník zvolí jeden a věnuje se přípravě názorné ukázky do vyučovací hodiny. Zpracovaný materiál je sdílen autorem se všemi účastníky kurzu, prezentován autorem a podroben společné diskusi v závěrečné části kurzu.

Úkol

Ov ýběr aplikace

Onázorná ukázka vlastní aplikace

Ometodický cíl

Očeho tím dosáhnu?

Oje nezbytné využití ICT?

Ov které oblasti/předmětu to má smysl?

Účastníkům je nasdílen projektový formulář pro zpracování výstupu je jim vysvětleno, jak přistupovat ke kritickému zhodnocení vyhledaných zdrojů informací. Je jim zadán úkol metodicky popsat zařazení aplikace nebo digitální učebního materiálu do výuky - své případné dotazy konzultuje s lektorem.

Lektor se dohodne s účastníky na časovém intervalu (cca do 1 týdne), způsobu komunikace a rozsahu pomoci účastníkům při zpracování úkolu. Účastníci jsou předem seznámeni se způsobem hodnocení svých úkolů (např. 1-5 jako ve škole, 100-0 výše bodování, slovní hodnocení, skupinové hodnocení).

Účastník bude při zpracování úkolu reflektovat následující cíle:

- Čeho chci využitím výukového objektu ve výuce dosáhnout?
- Které činnosti v průběhu hodiny využití ICT ovlivní?
- Jak si ověřím, že jsem dosáhl(a) plánovaného výsledku?

Lektorem je účastníkům poskytnuto hodnocení a zpětná vazba, jak úkol splnili, co mohli řešit jinak, jak ještě mohli v tomto tématu obohatit výuku ve své VO/předmětu. Následně vyplní evaluační dotazník.

Ve všech částech vzdělávacího programu se předpokládá aktivní práce účastníků.